

MTIHANI WA KATI YA MUHULA WA PILI 2024

MWONGOZO WA KUSAHIHISHA

KIDATO CHA KWANZA

a) Toa anwani mwafaka kwa makala haya.

Siasa

Misukosuko ya kisiasa

Uchaguzi

(al.2)

b) Taja madhara manne ya ukabila. (al 4)

Wakenya kukosa makazi

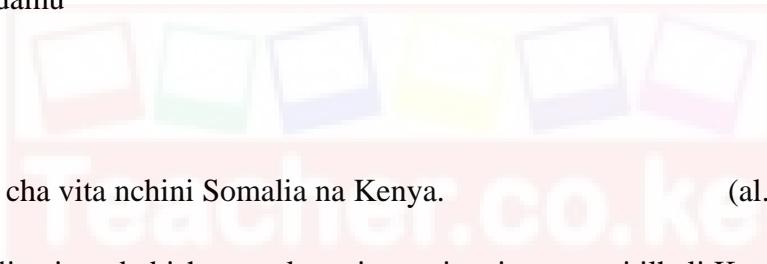
Kukosa lishe bora

Ndoa kusabaratika

Kumwagika kwa damu

Uchumi kusorota

.

c) Eleza tofauti ya chanzo cha vita nchini Somalia na Kenya. (al.2)

Vita katika Somalia vinasababishwa na koo zinazopigania uongozi ilhali Kenya vinasababishwa na ukabila na tamaa ya uongozi.

e) Mwandishi anatoa mapendekezo yepi kwa kutatua tatizo hili la ukabila. (al 3)

-Viongozi wawe watumishi wa wananchi

- Wasijilibikizie mali na kung'ang'ania uongozi

- Katiba irekebishwe

-Wakenyua waelimishwe kuhusu udugu

-Washughulikie masuala ya umiliki wa mashamba.

f) Eleza kinaya cha maisha ya wakenya kwa sasa. (al 2)

-Wakenya kuwa wakimbizi katika nchi ilhali awali waliwahifadhi wakimbizi kutoka nchi jirani.

g) Taja matatizo mawili ya shirika la msalaba mwekundu. (al 2)

Ubaguzi umejipenyeza katika ugawaji wa msaada.

- a) Eleza maana ya maneno hayo yaliyotumika katika kifungu cha ufahamu. (al 2)
- b) Mawio

Mwazo wa machafuzi/misukosuko

ii) Tadarukiwa

Shughulikiwa

2. MATUMIZI YA LUGHA

a. Mwalimu akadirie majibu

b. Mwalimu akadirie majibu

c. Humu darasani ndimo atasomea.

Hapo ndipo walimpata mtoto akilia.

Hapo ulipo utafanikiwa.

d. Mimi nitapenda mtoto mtiifu.

Ninyi mtapendwa na wanzeni.

Kazi yao itafurahish.

e. Tulimweona akija shulenii.

Kalamu yake iliandika vizuri.

f. Wakulima hawalimi mashamba yao.

Mgeni hatawaletea wenyiji zawadi.

Shairi halitasomwa darasani.

g. /i/ - ya mbele kati

/u/ - ya nyuma juu.

/a/ - ya chini

/w/ - kiyeyusho.

h. i. Ni kupanda na kushuka kwa mawimbi ya sauti.

ii. Shadda ni mkazo.

I.I.Pigana	pigisha
ii. Pitana	pitisha
iii. Bebana	bebasha
iv.Fanyana	fanyiza

ISIMU JAMII AL. 5.

Ni lugha itumiwayu shuleni kati ya mwalimu na mwanafunzi.

SIFA ZAKE

Lugha rasmi

Lugha sanifu

Lugha ya kushauri

Kuna kuuliza na kujibu maswali.

Ya kutoa maadili

Ya heshima.

FASIHI SIMULIZI AL. 5

Ni sanaa ya lugha inayowasilishwa kwa njia ya mdomo.

DHINA YA FASIHI SIMULIZI

Kuonga

Kushauri

Kuburudisha

Kuliwaza

Kuhifadhi historia

Kukuza uwezo wa kufikiri

Kukuza lugha

Kuadilisha

Kuelekeza jamii

Kukuza uzalendo

Kuunganisha watu.

Download this and other FREE materials from <https://teacher.co.ke/notes>

